

Izšla — Izvzemli ponedeljek — vsak
Pravilnik Aislkega štev. 20, 1. nadstropje. —
Nekankirana pisma se ne sprejemajo, raz-
rednjenosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 6. —
Če 1. 32. — In celo leto L. 60. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Kopriva — Du

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot.
osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov
mm po L. 2. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi,
naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv.
Františka Asiškega štev. 20, 1. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Slovanski državljani v Italiji

III.

Silvio Benico se nadeja postopne italijanizacije njegovega ozemlja tudi od kolonizacije z italijanskimi življenji. Uverjen je, da bo ta zemlja, da si neopredelnost, vendar razbija za priseljence ljudi, ki so »dobre volje in močnih rok.« Benico je izrekel to pričakovanje, ovdaj nekaj kar ni posebno laskavo zanj: ovdaj je, da ni pisal resnice, ko je zatrjal, da pozna te kraje in to ljudstvo iz lastnega izkustva. Ne, le prav malo pozna te kraje. Njegova trditve, da je naseljeno ozemlje neplodno, storično, izraža le pol resnice. Ker, kar trdi, bi veljalo za Kras, goriski in noranjski, in pa za kamenite dele vzhodne Istre. Ne velja pa za lepo vipavsko dolino, ki se razteza od izpod Razdrtega pa tja do Gorice, ne velja izlasi za cvetočo gorisko dolino, a tudi ne za romantično soško dolino. Svedoča so produkti zemlje v teh predelih različni, primerno legi teritije in drugačnih klimatičnih razmer, ali plodni so ti predeli te naše prek in prek slovenske zemlje. Tako, da ob dobri deželni upravi, ki razume, kaj je potrebno za pospeševanje poljedelstva, živinorajstva, vinogradništva, gozdarstva, sadjarstva itd., in ki zna volje in sposobnosti za navedeno in vzodbujanje prebivalstva k racionalnemu pridobivanju vsega tega, kar more nuditi ta zemlja — more ta poslednja zagotavljati prebivalstvu, če že ne popolnoma, pa vsaj razmerno blagostanje. Glede teh predelov zasledena ozemlja, vipavske doline, Goriske, posebno tudi Bred, in soške doline, je torej ravno nasprotno resnica, nego trdi g. Silvio Benico. Resnica je torej, da ni pisal svojih izjav, in podlagi — kakor trdi — lastnih izkustev, ali pa je namenoma krivo informiral italijanske javnosti, ter s tem le večal zlo, ki je že imelo, in ki bo imelo v bližnji prihodnosti, posebno tudi za državo, ki bi ji hotel on služiti: zlo namreč, ki je v nepoznavanju naših krajev in ljudstva, ki živi na njem!

Pač pa velja njegova trditve — kakor že omenjeno — za Kras in skalovite predele vzhodne Istre. Vendar pa pričakuje — kolonizacije z italijanskimi življenji. Pa tudi tu ovaža Benico, da ne pozna tudi teh krajev, ne zemlje, ne njih zemeljsvine, ne klimatičnih razmer, ne potreb za pridelovanje produktov. Ker, če bi poznal vse to, ne bi pričakoval, da bi prebivalstvo izpod bližnjega italijanskega podnebja mogel izsiliti — da: v pravem pomenu: izsiljevat — iz te zemlje pridelkov, ki jih fakčno izsiljuje sedanji neobdelovalec s svojimi obdelovalnimi sredstvi in svojimi vzdrževnimi in trdnostmi svoje finančne konstitucije. G. Benico naj nam veruje: krasno zemljo more uspešno obdelovati le nje prastari stanovnik — Krasjec, poznavelec vrsti zemlje, in ne italijanski razmer, ki se mu delo ne zaustavlja sprito kamenja in ki mu ne dajejo neke slobode burja po zemi, ne sila ne vročina poleti. Kdor bi hotel seji zemlji odtegniti nekega prebivalca in ga nadomestiti s svojim tujim življenjem, na bi hotel, da ta zemlja postane v kratki dobi par desetletij — puščava, golavina, le veliki pasivum za državo, ki bi ji pripadali ti predeli.

Se eno besedo o moralnih stran: kje bi ostalo načelo pravice, svobodoljubja, da, tudi slovelovolje, ako bi Slovake, ki mora poslušati den na dan, da je odrešen iz jarma, da bo mogel v novih razmerah živeti kot svoboden in enakopraven državljani: ako bi se tega Sloveka hotel potem — nasilno ali zavzorno — odvračati z njegove rojstne grude, če je bila stotletja njegova neoporečna in izključna last? Sodaj pa še k postavki v računih, ki je g. Benico menda glavna. Argumentacija njegova računa tako-le: središča, mesta, so, ali bodo v Italijem izključno italijanska. Od teh središč pa bo slovensko podeželje prebivalstvo popolnoma odvisno s svojim materialnim in in etničnim življenjem. Z drugo besedo: tudi središča bodo izdatno delovala na poitaljanjenje vse dežele!

No, bodoči dogodki utegevalce navduševalce za Italijanizacijo poučijo, da se hudo motijo v te upogledu, da se jim nade, ki jih stavijo v središča v tem pogledu — ne uresničijo. Če bi gospod Benico nekoliko bolje poznal zgodovino narodnih in političnih bojov n. pr. v Istri, ne bi tako krpela časa njegovih sladkih nad. Vedel bi, kako je nekdanji italijanska večina v deželni zboru istrekm sponažila voljo, da, ogromne občine v oštini pričakovanju, da bodo središča občin, ki so tedaj veljala za italijanska, vplivala na vnanja sela in da jih potažoma absorbirajo, asimilirajo tudi nacionalno. Tako so n. pr. — da navedemo pr izglede — ustvarili ogromni občini Pazinski in Buzetški — vsako le malo izpod dvajsetstot prebivalcev. A kaj se je zgodilo potem, kako je prišlo v resnici? Ne le, da se pričakovane signorov večina v državnem zboru in odboru ni izpolnila, marveč, se je zgodilo nasprotno: ona središča, ki naj bi bila absorbirala okolice, so postala središča velikih zavednih — slovenskih občin! Po takim grenkem izkustvu so gospoda zopet začeli — deliti občine, kakor to. pr. veliko občino Pomjanskoli!

Stopimo na Gorisko! Le temeliti — nepoznavatelj krajev in razmer more pričakovati, da bi s mesto Gorisko moglo politično podpirati deželo in jo pritegniti nase tudi nacionalno. To je izključno iz dveh glavnih razlogov. V prvo je v mestu samem slovenski življenjski središču izenačen italijanskemu, je ta slovenski mestni življenjski politični in narodni ož manje razbujen in zrel, nego italijanski, tako, da izdatno podpira in pospešuje narodno in politično snovanje dežele; a v drugo je to mesto gospodarski odvisno skoro izključno od prebivalstva slovenskega dela dežele. Če gospod Benico ne veruje nam, naj je povpraša pri lastnih italijanskih trgovcih v Gorici. Nje je gre pričakovati po goriskih italijanskih trgovcih in lastnih, kako težko trgovci v slovenskem jeziku

vabijo ljudstvo in kako se — radi ali ne radi — razgovarjajo v našem jeziku z odjemalci. In ob prilikah kakih razburljivih političnih dogodkov bo ču celo, kako prisega, da se oni ne udeležujejo protislovenskih čedemnostacij! Vedo pač predobro, da bi morali v Gorici zapreti vsaj 1/3 laskih trgovin, če bi jim slovenska dežela odtegnila svoj — denar! In to bi se zgodilo v veliki meri — to naj posebno duje g. Benico — ako bi slovenske učne zavode pregledali iz mesta! G. Benico naj ne pozabja, da živimo v dvajsetem stoletju s povsem drugačnimi gospodarskimi in prometnimi razmerami, kot prav škodo nastanejo druga trgovska in gospodarska središča... In mesto, ki živi v takih razmerah, v taki skoro absolutni odvisnosti od dežele, naj bi nacionalno absorbiralo to deželo nižje prebivalstvo, tako zavedno in zrelo, politično in narodno in dobro organizirano gospodarski?!

Besedo o Trstu. V to veliko središče stavlja menda g. Benico svoje največje nade. A tudi ta ne računa v resnost. Trst je velik trgovski mesto in ravno radi tega je navezano na deželo. Ne samo na bližnje, ampak tudi na daljnj. Vse to zaledje je narodnostno jugoslovansko in pripada v večjem delu tudi državno-pravno k jugoslovanski državi. S tem zaledjem bo moral lneti Trst — ako bo hotel vspevati kot velik trgovski emporij — ozke gospodarske in trgovske stike. A kako naj bo to možno, če ne bo imela tržiška trgovina jezikovno vspešljivih organov — posredovalcev? Kakor je res, da je zaledje s svojimi gospodarskimi koristmi navezano na trgovsko mesto, istotako je res, da je to poslednje navezano na zaledje. G. Benico naj se ne zgraža nikar, če mu povem, da trgovina Trsta ne bo mogla priti nikdar do razmer brez sodelovanja slovenskega življa in ne bo ravno radi svoje trgovske osobitosti moglo biti nikdar mesto z izključno italijanskim prebivalstvom! Tržaške trgovine — izlasti izvozne in uvozne — bodo morale imeti tudi slovensko oboje!

G. Benico računa morda na državno nasilje v svrhe italijanizacije. Pomore mnogo — to je res. Ne more pa iztehtati — narave, a ta je glavno, je neodoljiva, je nepremagljiva. Še enkrat pravimo: g. Benico naj ne pozabja, da živimo v 20. stoletju, koo je moč nacionalne ideje etična, gonilna sila, ki ubikuje tudi na gospodarske odnose. In ta ideja ima v zaledju Trsta svoj globoki koren v naravi. Nesče na tej potezi vedno zle posledice. To bi bil interesanten predmet, ali danes ne moremo razpravljati o njem...

G. Benico ne pozna resničnosti, ali pa jo potažoma namenoma. Slab informator italijanski javnosti. Pričemo mu, ko pravi na zaključku, da naše ljudstvo je dobro in da ne želi nič drugega, nego miru in pravici. G. Benico tudi noče — kakor pravi v prejšnjih odstavkih — da bi bil tako pregleden le zato, ker je Sloven. Dela pa krive računa, če misli, da se bo to dobro ljudstvo zadovoljevalo le s tem, da bosta samo osebam zgotovljena mir in pravica, da bodo mogli živeti življenje svobodnih državljanov, da bodo osebe moge uživati enako pravico pred zakoni. Takega miru in take pravice ne zahteva naše ljudstvo samo za osebe, ampak tudi za narodno skupnost. Ono hoče živeti zidovno in svobodno tudi kot narodna družina. Zahteva od države pravice in zaščite za osebo; zahteva pa tudi pravice kot jugoslovansko ljudstvo. Zahteva, da se mu zagotovijo vsi pogoji za samostojno narodno življenje. Od te zahtve ga ne odvrne nobeno — središče, ker le pravica in zadovolstvo tudi v narodnem pogledu mu moreta dati popolnega in resničnega miru!

Tako naj bi govoril g. Benico, če res boče dobro temu ljudstvu in svoji državi!

Državljanca vojna v Rusiji

Velika sovjetska zmaga proti Vranglu

CARIGRAD, 1. Rdeče čete približno 140.000 moč, so napadle čete gen. Wrangela, ki so se umaknile za Erto pri Perekopu. Ena divizija generala Wrangela je imela težke izgube.

Ruski protest proti postopanju angleške flote

LONDON, 1. Krasin je izročil Foreign Office (ministrstvu za zunanje stvari) noto, s katero protestira moskovska vlada proti ukazu, ki je bil dan angleškim vojnim ladjam, naj napadajo ruske podmornice, dočim se soveti ne smatrajo v vojnem stanju z angleško vlado, ko pač napadajo samo ladje generala Wrangela. Sovetska vlada zahteva, naj angleška vlada prekliče to naredbo svojim ladjam.

Borbe na Kavkazu

LONDON, 1. Tukajšnji armenski krogi so dobili iz Mersine brzojavko, v kateri se pravi, da se je mesto Hadzi predalo ter da je bilo 10.000 armenskih branilcev poldan.

Op. ured. Borbe, o katerih se govori v tej brzojavki, vodijo proti Armeniji Turki. Rusija se drži nasproti turško-armenskemu sporu nevtraln.

Italija in Rusija

RIM, 2. Nekaj tukajšnjih listi so objavili vest, glasila, katere je Italija sklenila, da stopi v tesnejše zveze z Vranglovo vlado. Iz volnega pristanka v Spoziti se odloče na vojni ladi »Varese« senator Garrone v Carigradu in od tu v Sebastopol z namenom, da se tu stavi v zvezo z generalom Vranglom. To da se je zgodilo na željo Vranglovo vlade, ki je ponudila italijanski vladi vzpostavitev normalnih trgovinskih in političnih odnosov. Italijanska vlada je sprejela ponudbo, da si deloma, ker je izjavila, da je pripravljena vzpostaviti trgovinske odnose s ne tudi političnih. V to

svrhu je objavila, da pošlje v Južno Rusijo posebno komisijo, ki se bo imela pogajati z Vranglovo vlado o ureditvi vprašanja trgovinskih odnosov med Vranglom in Italijo. Potovanje senatorja Garrone se stavlja v zvezo s to objavo italijanske vlade.

Vrangel ima precej močno floto v svojih rokah nasproti zvezniškom, ker se nahaja na Krimu ogromna množina žita, kakih 280 milijonov kvintalov. Vrangel je odstopil iz francoske vladi precejšnjo množino in povračilo za vojno pomoč. Sedaj pa je pripravljen storiti isto tudi Italiji. Žito bi se vozilo iz črnomoških pristanov v Italijo. Vrangel posodi tudi ruske ladje, ki bi se potem povračile iz Italije v Rusijo naložene z italijanskimi proizvodi.

Sovjetska diktatura

PRAGA, 31. Tribuna objavlja proglas V. Vinčeka, ki je prešel iz Ukrajine v Karlovo Vre, v katerem protistvo ukrajinski politik proti centralistični diktaturi vojaškega absolutizma sovjetske buržoazije, katero vodijo ljudje, ki so izgubili vsak zmisel odgovornosti napram čelupnosti.

Krasin se pošlje in London

PARIZ, 2. Listu »Humanité« poročajo iz Londona, da je neresnična vest, ki se je bila razširila iz Riga, češ da je bil Krasin ustavljen v Berolinu. Krasin ostane še nadalje v Londonu.

Vračunje Vilne pred poljskim drž. zborom

Za tukajšnje meškolje?

VARŠAVA, 31. Na seji državnozbornske komisije za vnanje zadeve je izjavil minister Sapieha, da sprejme vlada predlog Zveze narodov za ljudsko glasovanje v Vilni in slavi naslednje pogoje. 1.) Na glasovanje se postavi samo vprašanje, ali mora pripadati ono ozemlje Poljski ali Litviški; 2.) plebiscit se bo organiziral kolikor mogoče hitro in na najpristojnejši način; 3.) od poljske vlade se ne bo zahtevalo, naj odpokliče čete generala Zeligovskega; 4.) točna določitev ozemlja, v katerem se ima vršiti glasovanje. Stranke desnega krila so se izjavile proti ideji federacije, predlog za plebiscit so sprejele. Ljudska stranka se je izjavila naklonjena federaciji upoštevajoč kot bistveno dejstvo v tem trenutku združitve Vilne s Poljsko. Tako združitve bo odlašala sporazum z Litvino in Belorusi. Stranke levega krila bi hotelo, da bi se iz spornih pokrajin ustvarila litvinska država, razdeljena v tri kantone, in bi želele, naj ima zvezo s Poljsko.

Razprave o novi poljski ustavi

VARŠAVA, 31. Razprava o ustavi se nadaljuje. Socialistični poslanec Czapiński je govoril v prid ločitvi cerkve od države. Opat Sutolski je branil nasprotno stališče.

VARŠAVA, 31. Na včerajšnjem glasovanju je odobril državni zbor odpravo preventivne cenzure, ki je bila uvedena vlad vlode.

Ruski prostovolci morajo zapustiti Poljsko.

VARŠAVA, 1. Neko uradno poročilo pravi: Vsed dogovora z inozemskimi političnimi zastopniki morajo vsi ruski prostovoljski oddelki in Kozaki zapustiti poljsko mejo najkasneje 2. nov. t. j. na dan izmenjave ratifikacije mirovne pogodbe.

Vesti iz Češkoslovenske

Take Jonescu v Pragi

PRAGA, 31. Take Jonescu je prispejal v Prago v svrhu pogajanj z ministrom Benešom o razširitvi Mirle entente.

PRAGA, 1. Med južno, ki se je priredila v čast Take Jonescu, je nazdravil minister Beneš Romuniji in se zahvalil Take Jonescu za to, da se je odločil odstraniti nesporazumljenja, ki so se pojavila radi namenov Male entente, razlagati zavestnikom, da bo le-ta vedno branila politiko, ki jo je gojila z njimi delom svetovne vojne. Dr. Beneš je omenil, da se je sklenil z Jugoslavijo sporazum in da se je postavila podlaga za trajen in definitivni sporazum z Romunijo; izjavil je, da bo delal z vsemi svojimi silami na to, da se odstranijo trdnjava nesporazumljenja s Poljsko. Razen tega se je zahvalil Jonescu, da je le-ta sodeloval za poljsko-češkoslovensko zblizanje, ter mu zagotovil, da bo Praga nadaljevala politiko za mir in utrditev v interesu prijateljstva do zavezniškov in miru centralne Evrope tudi z Rusijo. V odgovoru je Take Jonescu izrazil svojo radost, da se nahaja v Pragi, katere je predstavljal trdnjava, ki mora braniti skupno delo v skupnih mejah med Romunijo in Češkoslovensko; nato je omenil, da je Beneš s svojim potovanjem v Bukarešto dočel prvi trajni in definitivni sporazum med obema narodoma, in zatiral skupnost korisni in bristvo duševnosti, ki vežeta naroda. Take Jonescu se je zahvalil Beneš za sporazum, ki ga je sklenil z njim v svrhu, da se Mala ententa razširi na vse zmagovalne sode; Jonescu je omenil, da je Beneš kot prvi začel z udeležitvijo teh načrtov, ki upravičujejo zaupanje vseh zavezniškov, kateri bodo vselej zavezniški teh dveh držav.

Češkoslovensko časopisje naglašalo rumunsko-češkoslovensko in madriškemu dogovoru glasovnih članov o Take Jonescu.

Narodni praznik na Češkoslovenskem

PRAGA, 29. Narodni praznik češkoslovenske republike dne 28. oktobra se je obhajal z veliko svečanostjo po vsej republiki. Predsednik republike je sprejel diplomatski zbor; nunoč. meš. Micar je izrazil simpatije vseh inozemskih držav za Češkoslovensko in za njenega predsednika Masaryka. Ko so bili sprejeti člani kabineta, je izrazil predsednik Masaryk željo, da bi se gledal položaj v deželi z vidika Evrope in da bi se reforme češkoslovenske demokracije ustave uveljavile v vsej svoji zmožnosti.

Madriški dogovor in Češkoslovenska

PRAGA, 2. Tribuna naznanja, da pristopi češkoslovenska k madriškemu dogovoru glede zaščite tovarniških znamk o proizvodu blaga.

Nemške ladje za Češkoslovensko

PRAGA, 2. Neka češkoslovenska internacionalna delegacija je odgovorila v Berolin, da se bo tam pogajala z nemško vlado o nakupu dela nemške mornarice na Ebi za češkoslovensko.

Ernest Denis v Pragi

PRAGA, 2. Dr. Ernest Denis, največji poznavatelj in branitelj češkoslovenske pravice na mednarodnem forumu pred vojno in za njo, je prispejal v Prago, kjer so ga sprejeli z velikim navdušenjem oficijalni češkoslovenski zastopniki in ogromna množica.

Italijansko-jugoslovanski Incident pri Bakru

BAKAR, 2. Včeraj se je pripetil v bliskavskem zalivu, približno eno miljo od mesta Bakar, neprijeten incident. Po zalivu je plul neki parnik, ki se je približal preveč h kraju in s tem prekršil predpise, po katerih morajo ladje pluti na razdalji od najmanj 800 metrov od obale. Jugoslovenske obalne straže so dale klic za opozorilo in strah iz strojnici, da je prekršilec predpisa razdaljo. Poveljnik ladje, ki je vzel to streljanje za napad, je dal povelje, naj se ladja povrne nazaj.

Iz naknadnih poročil se je ugotovilo, da je šlo za italijanski parnik »Assorva«, ki je bil pripil iz Trsta, da naloži drva. Iz bodrskega zaliva je odpelal »Assorva« v reško pristanišče, kjer čaka nadležna navodila beneškega paroplovnega društva. Žig je last. Incident se pripisuje nepredvidnosti kapitana-poveljnika. Zveč ni; vidi tega se smatra, da je incident le lahka priroda ter da ne more imeti nikakega slabega vpliva na bližajočo se jugoslovansko-italijanska pogajanja za rešitev sadraškega vprašanja.

Sestanek jugoslovanskih in italijanskih delegatov

RIM, 2. Kakor se zatuje, se bodo vršila jugoslovansko-italijanska pogajanja o jadranem vprašanju v Santa Margherita Ligure ter se začnejo dne 6. novembra.

Glojiti o položaju v Italiji

RIM, 2. V zadnjem času so se pojavila v tisku ententnih in drugih držav dovolj vznemirljiva poročila o kritičnem notranjem položaju Italije. Tukajšnji listi so zatirjali povsem resno, da se nahaja Italija na pragu važnih dogodkov, če ne ravno na predvečer državnega prevrata.

Pred par dnevi je imel dopisnik nekega londonskega lista pogovor z Glojtiem, katerega je vprašal, ali je kaj resnega na takih vesteh, posebno glede uvedbe vojaške diktature, ki da je v D'Annunziovev naortu. »D'Annunzio« je rekel Glojti, »se ni genil z Reke in se tudi ne bo, ako razume notranje razmere v Italiji. Na vprašanje, kaj misli o očišnjah, da je sedanja italijanska notranja politika reakcionarna, je Glojti izjavil: »V Italiji ni ne revolucije ne reakcije. Redi tega je namenjena moja politika kakor prejšnji vlad nasproti zboljšanju preletarskih razredov brez najmanjših sence reakcije. O tem svedoči jasno zakon, ki jih je predložila moja vlada zbornici v preteklih mesecih.«

Komunistične zmage pri upravnih volitvah v Italiji

RIM, 2. Komunisti so izvojevali zmage pri upravnih volitvah v sledečih mestih: na Piemontskem v mestu Novari; v ligurski pokrajini v San Remu v prov. Porto Maurizio; v Anagiji v isti provinci; v Savoni v prov. Genova; na Lombardskem v mestu Como, v Leccu v comski provinci; v Cremenju v Bustu v milanski provinci; v Mantovi in Paviji; na Benekem v Bellunu, v Rovigu, v Logaunju v provinci Verona, in v Vicenzi; v emiljski pokrajini v Bologni, Ferrari, Modeni, Piacenzi v Lugju v provinci Ravenna, in v samem Reggiju; na Apulskem v mestu Luzeri v provinci Foggiji. Vse-kakor lepi uspehi.

Nemški minister za zunanje stvari o Južni Tirolski

BEROLIN, 1. Minister za zunanje stvari von Simons je govoril v državnem zboru o razmerah med Nemčijo in Italijo. Povdarjal je, da se obvečanje med obema državama lahko zopet vzpostavi z ozirom na značaj italijanskega ljudstva in na vsesporednost gospodarskih interesov obeh dežel; verjetno je, da postanejo vezi med njima še mnogo tesnejše v prihodnosti. Ali brezdomno — je nadaljeval von Simons — tudi naše razmerje z Italijo obtežuje jabolko nesloge. To jabolko razdora se imenuje: Južni Tirol. Ko izgovorjam na tem mestu ime Južnega Tirola, izgovorjam ime zemlje, ki je bila vedno posebno mila vsakemu nemškemu srcu (borno vsakdanje in odobravanje v zbornici); ali izgovorjam nalašč to ime in izjavljam pri tem izrecno, da za nemško vlado ne bodo nikdar odločevala kaka stremjenja politične ekspanzije, kolikor se to tiče Južnega Tirola. Ta politika se nanaša na politično moralo in na politični razum. Mi znamo, da Italija ima svojo veliko zgodovino v 19. stoletju zahvaliti junaškim glasilom ideje narodne samoodločitve. Nobena druga dežela ni dala toli vzvišenih vzorov za to veliko misel.

Radi tega bo Italija razumela, kotiko važnost pripisujemo zahtevi, da bo južnotirolskim Nemcem, ki so bili iz strateških vzrokov od nas oddeljeni zamejenci samoodločba take vrste, da bodo mogli zadovoljni živeti v mejah italijanske države na podlagi svoje lastne civilizacije! (Ta zahteva nemškega ministra je usodnokrat upravičena, in ravno zato mora veljati tudi povsod drugje, kjer bodo odločili o grada v položaju, analognem onemu južnotirolskim Nemcem. Prep. ured. Edinosti.)

Nemška zahvala Italijanom

Italijanski listi poročajo, da tudi časopisje »Nemčiji« naglašalo kako naklonjena je bila italijanska delegacija v koroski plebiscitni komisiji in priznava v prisrčnih besedah svojo hvaležnost, da je dobrovoljno in pravilno poslovanje te delegacije uspešno doprineslo k zmagoitemu izidu v boju za pravo nemškega naroda na Koroskem. Posebno »Korische Zeitung« in »Frankfurter Zeitung« beležijo izrazito pohvalo italijanskemu pooblaščenca, princu Livio Borghese, in tajniku cav. Enrico Vitale, da sta spretno izvršila svojo nalogo tekom plebiscita in ob nastalih komplikacijah prigrdom nove jugoslovanske zasedbe.

Proti izgrednikom v Gornji Slezi

BRESLAVA, 1. Tu se je začela obravnava radi napada na francoski konzulat. Pod obtožbo je 21 oseb.

Incident na nemško-poljski meji

MARIENWERDER, 1. Dne 28. p. m. se je dogodil na meji pri Garnase incident. Dva poljska vojaka, ki sta bila preokročila mejo, sta bila ubita z revolventom od nekega strahaka na nemški meji.

Za obnovitveno konferenco med zaveznički in Nemci

LONDON, 1. Neka vest Reuterjeve agencije pravi, da ni bil do sedaj dočlen še noben program za kako obnovitveno konferenco. Ta zadeva pa je vendar predmet pogovorov med zaveznički. Izvedenci obnovitvene komisije in nemški izvedenci se sestanejo v kratkem, najbrže v Bruslju. Temu sestanku bo potem sledila konferenca v Zenevi, ki bo podobna konferenci v Spa.

Kako zdravijo Bolgari boljševizem

PARIZ, 2. Bolgarski ministrski predsednik Stambulski se ravnokar muči v Parizu. Kaj rad pripoveduje časnikarjem, da je njegove vpliva dobre volje izpolnili trianosko pogodbo in povdarja najskrajnejo naklonjenost bolgarske vlade napram ententi. Stambulski želi, da se vzpostavijo gospodarski odnosi med zavezniškimi in njegovo državo. Povdarja, da je Bolgarska jez, ki štiti zapad pred navalno kzhodnega boljševizma. Boljševizem je že enkrat vzdignil glavo na Bolgarskem, pravi Stambulski. Toda oboroženi bolgarski kmetje so ga ukrotili.

Stambulski je rekel dalje, da boljševiki niso bili obsodeni v zapor, tamveč so bili odpisani v Dobrudžo, naj tam v neobdelanih in opustošenih pokrajinah popolnoma svobodni udeležujejo svoj program praktično. Neobdelana zemlja se je razdelila med delavce, tako, da je dobil vsak svojo hišo in svoja zemljišča. Da se to izvede, je vlada zaplenila vsem vojnim dobičkarjem vsa zemljišča, ki so jih pridobili s tem, da so izkoriščali vojne razmere.

Turčija na kosih

Pogodba med zaveznički o razdelitvi Male Azije

LONDON, 1. Pred par dnevi je bilo objavljeno uradno besedilo pogodbe glede Turčije in dogovorov sledenjih med Anglijo, Italijo in Francijo glede Anatolije. Člen 1. sporazuma določuje, da bodo države pogodnice v skladu, da bi turška in kardistanska vlada sklenila zahtevati inozemske pomoči za lokalno upravo pokrajin, v katerih so posebne koristi Francije in Italije vzajemno priznane, spoštovala prvenstveno pravico do pošiljanja pomoči vlastni, kritični gospodni interesi so priznani v onih pokrajinah; da pomoč bo imela v prvi vrsti namen ščititi narodnostni in lingvistični položaj v gotovih pokrajinah. V kolikor se tiče trgovine in ptove predpustje pogodba, da se vsika država pogodnica obvezuje, da ne bo podpirala prošnji svojih lastnih državljanov za dovoljenje na ozemljih, kjer so priznani posebni interesi ene izmed držav pogodnic. Izločanje antioleke železnice, železnice Mesina-Tarsir-Adana in bagdadske železnice, ki pelje čez ozemlje, ki je ostalo turško, so poveri družbi, katere kapital bo založila skupina angleških, italijanskih in francoskih finančikov. Do leta 1930. bodo vsa dovoljenja za premož iz hierarhijske kolone rezervirana Italiji. Francoska in italijanska vlada unakniti svoje čete iz tozadevnih pokrajin, ko bodo pogodnice sporazumno smatrale, da se mirovna pogodba izvršuje in da imajo krščanske manjšine jamstva za svojo zaščito. Dogovor določuje meje posameznih pokrajin, v katerih se priznava posebni interesi; italijanska pokrajina se razteza od morskih očin in smirnalnega ozemlja do točke, ki leži v primorju na 34° vzhodne geografske dolžine; francosko ozemlje gre od meje Italijanske oone proti vzhodu do Tigrisa.

Kakšna bo neodvisnost Egipta

LONDON, 1. Tukajšnji angleški listi so sedaj mnogo bavijo z vprašanjem neodvisnosti Egipta. Bolj z imperijalističnim duhom navdušena glasila naprda vladu očitajo, da je s svojim postopanjem omejala čvrstost državne skupnosti. Tu pa tam se vprašuje Egipta stavi v zvezo z Irsko vladno politiko, ki da je nasprotu državnim interesom.

Neodvisnost Egipta je bila sklenjena potuz dogovorov med angleško vlado in egiptovskim prvacom Zakihi pašem. Na podlagi te pogodbe se bo angleški protektorat nad to deželo odpravil, a na njeno mesto stopi trdnja zvezum pogodba med Egipom in Veliko Britanijo. Egipet bo veljal formalno kot popolnoma neodvisna država, imel bo svojo lastno vlado, svojo upravo z domačimi uradniki, dočim se angleška vlada obvezuje, da odpokliče vse svoje dotedanje uradnike. Ravno tako se oče Angliji tudi vseh dohodov, ki jih vsebujejo takozvane vane kapitulacije.

Dva doletela v tej navidezno mirni evropski kuhinji pogodi padala v oči kot vrti pozori proti popolni in neomejeni neodvisnosti nove evropske države. Prva se tiče obznanja, da katero ho morali pristati Egiptu, da namreč ne bo vodil nikoli take sunanje počitka, ki bi bil za tem, da se osladi moč in vpliv Velike Britanije v Sredozemskem morju, dočim se druga doletela tiče osiguranja sedanje angleške nadmočnosti narečenemu miru, predvsem ob Sueskem kanalu, skozi katerega vodi veljavna pomorska pot v Indijo in na Daljni vzhod. V to svrhu ostanejo stalne angleške posadke v Suez, Kantari in Izmaelju, ki jim bo naloga varovati kanal.

Celo vprašanje egiptovske neodvisnosti pa je rešeno še le načeloma, kajti preden stopi v veljavo, bo morala pogodba biti potrjena in sprejeta tudi od angleškega in egiptovskega narodnega predstavništva.

Neukrotljivi odpor proti Angležem na Irskem

DUBLIN, 1. Angleška policija in vojsništvo je bilo napadeno. Ubilih je bilo 6 policijskih agentov in osem ranjenih.

Na Francoskem grozi stavka rudarjev

PARIZ, 2. Danes jutraj se je sešel svet rudarjev, da se razgovori o odgovoru, ki so ga dali gospodari na delavske zahteve. Ugotovilo se je na tem sestanku, da naprotne odgovor gospodarjev bistveno delavskim zahtevam; ni torej izključeno, da bo v bližnji prihodnosti proglašena stavka. Stavka bi ne imela, kakor prej, idealnih smotrov, stremila bi zgolj za materijalnimi cilji. Zveza rudarjev je ugotovila, da so se cene živinskih potrebščin od leta 1913 popotile, med tem, ko se je dvignila meza delavcev le od 6 fr. na 13/22 fr. Rudarji zahtevajo, naj se izjednaši.

Gospodari računajo z 15 odstotnim znižanjem, ako bi sprejeli delavske zahteve. Zato so se odločili, da se ne udajo. Vlada bo posredovala.

Velik požar v Londonu.

LONDON, 1. Okoli polnoči je izbruhnil v skladiščih pri Wappingu, londonskem predmestju, požar; prišlo je do silnih eksplozij. Trije ognjegasci so bili ubiti, 10 oseb je bilo ranjenih.

Švicarski tečaj.

ZENEVA, 1. Lira 23/47, marka 8/2375, krona 1/975, angl. funt 21/975, fran. frank 40/35, amerik. dolar 6/3725.

Značilne besede Nemca o slovenskem porazu na Koroskem.

Emil Štefanovič pripoveduje o svojem razgovoru z voditeljem nemške agitacije takoj po glasovanju. Nemec se je smejal z ledenim hudobnim nasmehom in dejal trdo: »Naša sreča je, da je bil vaš upravni in agitatorski aparat v coni A proizvod nesigurnih, politično šibkih voditeljev, ker je con A, da si ima 90% Slovencev, sigurno s 60 odstotki glasovala za Nemško Avstrijo.« — Na vprašanje, katere voditelje misli, je odgovoril Nemec: »Ne Srbor, pred njimi spoštovanje.« — in je na to navedel razna imena. Na nadalje vprašanje, zakaj da so Nemci borili za to zemljo, ko vendar priznavajo, da je slovenska, je odgovoril Nemec činično: »Ker je gospodarski potrebujemo.« O nemški agitaciji je rekel Nemec, da je bila lahka. »Vi ste se veselili, popivali, pa mi smo mej tem delali pri posamezniku. Pri takem nasprotniku in pri teh narodnostnih, še nesigurnih glasovalcih, je zmaga lahka.« —

Domače vesti

CITATELJEM. Jutri »Edinost« radi današnjega praznika Sv. Justa ne izide.

Zanimivi in poučni spomini. Tržaško Slovenstvo je moralo posebno v zadnjih treh desetletjih vojevati veliko arditih bojev za svojo veljavo in svoj obstanek. Doživelo je marsikaj grenak dan, a tudi dneve lepih vsehov in opravičenega zadoščenja. Najhujši dan v zgodovini tržaškega Slovenstva je bil dan 18. marca 1897. Ni bil petek, ali za Slovence na tržaškem ozemlju pravi črni petek. Državno-zbornski mandat tedanjega III. kolegijsa — 4. mestni razred in okolica — je bil stalna posest Slovencev skozi dolgo vrsto let. Zastopal ga je pokojni vojda tržaških Slovencev Ivan Naberger. Tudi v letu 1897, smo računali na zmago z vso gotovostjo, ker smo vedeli, da se bodo naši okoliški volilci sijajno držali in da bo tudi dober del mestnih volilcev glasoval za našega narodnega kandidata. In res je bilo odločeno v okoličih 1466 glasov za Nabergerja in le 524 proti, a v mestu 170 volilcev za Nabergerja. In se ob 3. uri popoldne — uro pred zaključkom volilnega čina v mestu — smo bili povsem gotovi, da bo zmaga naša. In vendar smo — padli. Kako je prišlo to? Zrušila nas je najograbnejša sleparija, dogovorjena med tedanjim gospodojučo stranko in — avstrijsko vlado. Te naredba namestništva, da se ima en in isti volilni čin zaključiti v okoličih ob 2. uri popoldne, v mestu pa šele ob 4. uri — kriti o tem razmišljano dogovorjenem dogovoru. Okolica je morala 2 uri prej zaključiti, da v mestu pravčasno doznali, koliko glasov manjka, ki jih morajo — pripočitati za večino. In pripočitali so jih. V laškem delavskem društvu so imeli pripravljenih kakih 500 glasovnic z legitimacijami, ki jih upravičeno volilec — niso mogli — dostaviti, ker jih niso — hoteli najti. In pripravljeno je bilo tudi potrebno število nadomestnih volilcev

— postrožnikov, raznih namestnikov pri občinah uradih št. Bešli so se na volišča, volili in komite so seveda priznale, da upravičeno ukrađene glasove. Tako so oni dobili večino in mi smo padli in tržaško Slovenstvo je izgubilo svojega edinega zastopnika v državnem zboru, svojo staro posest.

Zakaj oživljamo te spomine? In treh razlogov. Prvi bi bil, da se mlajši rod nekoliko seznanja s zgodovino naših bojev na tržaškem ozemlju. Drugi: ker zgodovina te volitve daje odgovor na krik današnjih časov, kako da je avstrijska vlada umetno in z nasiljem povpeševala in podpirala Slovence. V tem pogledu govorijo cele knjige dejstev, da so onega večera na avstrijskem namestništvu žrili šampanjca, da so »patriotje« razobesili zastave — tako tudi konservativni, torej ultra-avstrijskantski list »Mattino« — ter da je tedaj na namestniški svetovalec baron Conrad vseh vrstnih vladnikov javni list: Das ist der schönste Tag meines Lebens! Poraz Slovencev je bil za avstrijskega visokega funkcionarja — najlepši dan njegovega življenja! — Tretji razlog, ki nas sili, da oživljamo te spomine, je glavni, ker donaja za našinec zlatega pouka. Na tržaških oknih so blesteli transparenti z napisom: Amen! Konse je s Slovenstvom v Trstu! Po ulicah so na večer beselo uprav kanibalske demonstracije, da smo se morali skrivati po raznih lokalih kakor kakti tihotapci in zločinci. Se le po polnoči smo si upali na ulico in na svoje domove. A po teh lokalih in po okoličih so se odigravali srce pretresujoči prizori: ljudje so si pulili lasce, plakali kot mali otroci in videli smo okoličane, ki je z glavo bil ob mizo. Nikdar ne pozabimo teh prizorov. Po okliči pa so dajali duska svojim čustvom na način, da jih je cela vrsta prišla na zatezo klopi, kjer so jim prisodili skupno veliko nad 100 let ječa. Našinci so obupovali, ker so mislili tudi oni, da je — amen, da je vsega konec. In vendar ni bilo. Nasprotno. Ravno od leta 1897, dalje se je naša stvar razvijala še krajšeje in so nastajale organizacije za organizacijo na vseh poljih, a gospodovalna stranka in zmagovalka z dne 18. marca je od tedaj stalno — padala! Pametni Italijani sami so izjavljali: preveč smo zmagali. To bodi v pouk tistim našincem, ki sedaj obupujejo. Nesreča z dne 18. marca 1897, kakor da je šele prav vzdrnila duhove. Klenili so za hip, potem pa se kmalu povzpeli k krepkemu poltu. Tudi sedaj nam ni treba obupavati, če se bomo krepko oprijeli — dela z združenimi močmi.

Proti doseževanju z kraljevstva je socialno-demokratski poslanec Cicotti poslal v Rim dve interpelaciji na ministrskega predsednika, kjer vprašuje, ali je ministru znano, da se je mnogo oseb iz kraljevstva došlo v »Julijško Benetico«, ki nimajo nikakega legitimnega zaposlenja, niti lastnih sredstev in so notorično podpirani od industrijalcev ali bank z očitnim namenom, da povzročajo od časa do časa števjanja proti državnim oblastim in krvave ingrede; dalje povprašuje interpelant, je li načelnik vlade voljan izjaviti tudi proti tem dosejencem ukrepe za povračanje potom polnega lista, kakor se sicer izvršuje z ozirom na javno varnost, proti anarhistom in sindikalistom.

Diakom. Pred par dnevi smo priobčili iz dijaških krogov došlo nam vest, da je ministarstvo za nauk določilo, da se imajo zrelostni izpiti za gimnazije in učiteljske v Gorici vršiti meseca januarja ali februarja. Od kompetentne strani nam zadržajo, da je ta vest neosnovana in da ostane pri prejšnji določbi ministrstva, da se bodo namreč rečni izpiti vršili v prvi polovici novembra.

Glasbena tola »Glasbene Matice, Sv. Jakob. Gojenci in gojenke klavirske tole (šentjakovski oddelek) se obveščajo, da se prične pouk v torek, dne 9. t. m. V svrhu sestave urah in obenem za nadaljnje vpisovanje, so vsi povabljeni, da pridejo v petek, dne 5. t. m., od 5. do 7. ure zvečer na sestanek v otr. vrtcu pri Sv. Jakobu. — Vodstvo.

Izbranje številk pri tomboli ženskarske zveze. Pri tomboli, ki jo je priredila ženskarska zveza za Julijško Benetico, je bilo izbranih 60 števil v naslednjem redu: 33, 17, 27, 87, 31, 18, 32, 7, 6, 25, 26, 14, 45, 29, 39, 44, 48, 81, 52, 61, 49, 65, 63, 82, 85, 80, 83, 20, 72, 2, 35, 8, 5, 62, 89, 11, 67, 54, 60, 79, 12, 47, 19, 76, 73, 90, 40, 59, 24, 34, 23, 69, 22, 74, 70, 88, 65, 58, 53. Srečke, ki so dobile, ali one, o katerih misli, da so dobile, se morajo izročiti ali poslati ženskarski zvezi v ulici S. Nicolò 12, do 15. novembra. Priredilni odbor tombole bo natočen pregledal vse karte in se prepričal o dobitku. Nagrade se izplačajo v gotovini 1. decembra. Po pravih tombolah bo moral biti zadet terno v prvih 25 izbranih številkah, kvaterna v prvih 35 in cinkvina v prvih 45 številkah. Cinkvina se ne more dobiti s številkami, ki jih imata dve kvaterna ali terna; kvaterna se ne more dobiti s številkami, ki so že dobili terno. V slučaju, da bi več kartel istočasno dobilo z eno izbrano številko, se nagrada razdeli na enake dele med dobitelje. Isto velja tudi za prazne karte.

Dijake podpore. Tržaški magistrat naznanja, da se podelijo za šolsko leto 1920-21 naslednje podpore iz ustanove »Ananias« vsaka po 600 lir in sicer: 1.) dve podpori visokošolcem pravne fakultete; 2.) dve visokošolcem medicinske fakultete; 3.) dve visokošolcem kakšne višje tehniške šole. V zmislu določb ustanovnega pisma imajo pravico do uživanja podpore ubožne sirote ali pa tudi sinovi staršev, ki so zakonito in znano pripoznani kot revni, katoliške veroizpovedi, rojeni v Trstu, ali pa armensko-katoliške veroizpovedi, rojeni v Trstu ali drugje. Podpore se dovolijo le mladencem, ki so jih vsled svojega moralnega vedenja in napredka v študijah vredni.

Iz ustanove »Alberta Byka« se podeli z začetkom šolskega leta 1920-21 dijaška podpora v letnem znesku 360 lir; podpora je namenjena revnemu in vrednemu tržaškemu dijaku, ki obiskuje kakšno univerzo ali kakšno višjo tehniško šolo. Podpora se bo lahko uživala razen tekom študijskih let tudi tekom prvih treh let službe, kakor

ker se je po prvih dveh po doletenih študijah. — Tozadevne prošnje, opremljene s rojstnim listom, domovnico, ubodnim listom, s izpovednim zadnjega šolskega leta in potrditvijo o izvršenem vpisu na kakšno univerzo ali višjo tehniško šolo, se morajo vložiti do 30. novembra 1920. pri vložnem uradu tukajšnjega magistrata.

Iz tržaškega življenja

Padel in vlaka. Včeraj popoldne je bil vlaku, ki vozi in Trstu proti Benetkam, dodeljen kot kurjač 19letni Higin Marcozzi, stanujoč v Trstu v ul. della Ginnastica št. 43. Omenjeni Marcozzi je pehal premožet tendarja. Vlaku je vozil veliko brzino in prišel na precej oster ovinek. Ker je bil v tendarju premožet naložen jako visoko, je Marcozzi padel s njega. Pri padcu si je zlomil desno nogo in zadobil tudi na glavi teške poškodbe. Včeraj ponoči so prepeljali ponesrečenca v nezavestnem stanju v mestno bolnišnico v Trst, kjer se nahaja v jako opasnem stanju.

Za otroka ni oročje. V ponedeljek zvečer, ko je bil praznik vseh svetnikov, so se zbrali v baru »Moderna« sami izvoljeni prijatelji. Vsi so bili že posteno natrkani z različnimi malagami, vernuti in drugimi piščami. Kot se samo ob sebi razume, so bili tudi oboroženi s samokrest. Ne gre mi v glavo, čemu rabijo in kako dobijo taki pobalini dovoljenje za orožje? V omenjeni družbi so bili Umberto Monara, 19 let star, stanujoč v ulici S. Sebastiana št. 1, Viktor Braida, bivajoč v ul. G. S. 9; Dante Perissona, 11 let star, stanujoč v ulici dello Scoglio št. 14 in Emil Barileh, bivajoč v ulici Molin grande št. 30. Ko jim je pišča ni bila več všeč in ker so bili že »prepolni«, so začeli ogledovati samokrese. Kazali so eden drugemu orožje. Ker pa niso bili vsi revolverji istega sistema, so jih preskuševali. Tako tudi pomožni uradnik Umberto Monara. Nasproti Monari je sedel njegov prijatelj Dante Perissona. Samokres se je Monaru sprožil in krogla je zadela Perissona v glavo. Baš v istem trenutku, ko se je omenjena nesreča zgodila, je stopil v taisti bar karabinjerski detentnik. Dolec je takoj uporabil svojo službeno oblast in celo »klapso« aretiral. Ranjenega Perissona so pripeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Težek padec. Včeraj popoldne je čakala Siletna Ana Nepocladan, stanujoča v ulici dell'Olmo št. 49, pred prodajalno, da bi kupila nekaj drv. Vseled dolgega čakanja in suvanja ljudi je prišlo ubogi revni slabo. Zgrudila se je na zemljo in začela bruhati kri. Poklicali so službojučega zdravnika resline postaje, ki je došla, da si je pri padcu pretrgla možgane. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer so jo sprejeli v X. oddelek.

Ponesrečena tatvina. V noči od ponedeljka na torek je varnostna straža vprašala dva gospoda, ki sta nšla na rami vsak eno vrečo in v roki pa torbo, kaj imata v vrečah in kam sta namenjena po ulici Udine. Možno sta ponela romarja odgovorila, da se selita v Rojan ter da sta po dnevi v službi in ne moreta svojih stvari prenesti v novo stanovanje. Ker straža ni hotela tega verjeti, je ukazala, da morata pokazati, kakšnega »mačka« imata v žakli. Ta ukaz je tako prestrašil preselevalca tujega blaga, da sta vrgla vreče na tla in zbežala. Ko je straža nato pogledala, kaj je v vrečah, se je nasmejala, ker se to pot ni »srečala«. Bilo je polno steklenic žganja in veliko kosov morda. Tatova sta zbežala, ukradene stvari se pa nahajajo na finančni ekspozituri v ulici Udine.

Tat, ki je izvrševal svoj poklic na debelo. Včeraj popoldne so policijski agenti prijeli Ludovika Jalma. Jalma je 22. avgusta tekočega leta v Gorici v podružnici Trgovske banke. Odnesele je nad 15000 L v gotovini in mnogo drugih vrednot. Skrilval se je skoro mesec in pol, a oko postavje ga je izsledilo. Odvedli so ga v zapore v ulico Coroneo, kjer bo premišljeval, kako bo zapravljal ukradene, a zanj usodopolne lirce.

Zile si je prezerala. Concetta S., 28 let stara, stanujoča v Skodovski št. 135, je živila od poroke skozi pet let srečno s svojim možem. Včeraj popoldne se je odigrala med obema družinskima žoligra. Concettin soprog je hodil v zadnjem času pogosto zvečer v gostilno. To se je zdelo Concetti jako sumljivo, ker je svojega moža poznala kot jako vohrvega človeka. Neki večer, ko se je njen soprog zopet odpravil v gostilno, mu je skrivoma sledila. Mož je sicer res šel v gostilno, toda tam ga niso čakali prijatelji, ampak mlado dekle. Nesrečna Concetta, obupana vled moževe nezvestobe, je šla domov in si z britvijo prerezala žile na levi roki in na vratu. Ko je mož v poznih nočnih urah prišel domov, je zagledal svojo ženo v luči krvi ležati na postelji. V nevarnem stanju so jo prepeljali v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v šest oddelek, ki ga ima sodišče rezervirano za svoje kliente.

Dopisi

Postojna. Pevsko društvo »Postojna« priredi s sodelovanjem postojnskega orkestra v nedeljo, dne 7. novembra, v dvorani »Narodnega hotela« koncert s petjem in godbo. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Za tiskovni sklad »Edinosti«

Kraljevi kritični in babe pri »Kroni« L 20/80. Trnovc, ker ni Bizjak zajca zadel 2 L, kot zapika, ker je zajka padla 3 L, ker ni bila Ajda 5 L, zabava pri Slogovniku 11 L, za ukradeno listnico 10 L. Skupno L 51/80.

V počastitev spomina nepozabljen Pepija in Jelke daruje Marica Petrič, učiteljica, 5 L.

Leopold Gorjup, Cerkev 20 L. Dosedaj izkazanih L 20.406/24, v današnjem izkazu L 76/80. Skupno L 20.483/04.

!JUGOSLOVENI!

Zbirajte pridno za »TISKOVNI SKLAD EDINOSTI«.

Borzna poročila.

Tečaj:

V Trstu, 2. novembra 1920.

Jadranska banke	465
Cosulich	504
Dalmatia	360
Gorilich	1875
Libera Triestina	690
Lloyd	2100
Lussino	2300
Martinolich	375
Oceania	460
Premuda	505
Premuda	500
Ampela	620
Cement Dalmatia	362
Cement Spalato	410
Krka	502

Tuja valuta na tržaškem trgu

V Trstu, 2. novembra 1920.

Neprepčane krone	7.—	7/30
avstrijsko-nemške krone	6/50	7.—
čehoslovaške krone	32.—	33.—
dinarji	74.—	76.—
marke	38.—	39.—
dolarji	26/30	26/35
francoski franki	169/25	169/30
švicarski funti	418.—	420.—
angleški funti, papirnati	93.—	93/25
angleški funti, zlati	110.—	112.—
rubli	24.—	25.—
napoleoni	90.—	92.—
leji	44.—	44/50

MALI OGLASI

se računajo po 25 stotih beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotih beseda. Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo plača polovično ceno.

VELIKA ZALOGA PAPIRJA razne vrste, papirnatih vredst itd. tvrdke Gastone Dollinar nabaja se sedaj Via Backi št. 5.

KUPUJEM srebrn denar po najvišjih cenah. Alojzji Povh, Piazza Garibaldi št. 3.

IVAN KACIN, Gorica, via S. Antonio 24, izdeluje harmonije ameriškega sistema, uglašuje in prenavlja orglje, glasovirje itd. Piščalke za orglje, strune za glasovirje vedno v zalogi. Kupuje glasovirje, harmonije, vijoline itd.

AVTOMAT z 2 valjarija se proda na Kontovelju, restavracija in kavarna.

ZLATO in srebrne krone plačam po najvišjih cenah. Albert Povh, urar, ulica Mazzini 46 (blizu drvenega trga).

MODISTKA se priporoča cenj. damam v mestu in v okolici. Ulica Alessandro Volta 2. V. (pri ljudskem vrtu).

KROJACNICA Avgust Stular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu.

LEKARNA IN KEMIČNI LABORATORIJ V SEZANI. Ribje olje prve vrste, kemično prečiščeno. — Sirup R. za sibe in malokrvne otroke. — Kroglice B. za malokrvne ženske. — Švedske kapljice. — Mazilo za garje. (specialiteta). — Praska masl. — Tinktura in obliž za kurja očesa. — Fluid za živino. — Vsakovrstna zdravila in specialiteta za ljudi in živino vedno v zalogi. — Pošte poljajate.

SREBRNE KRONE kupujem po najvišjih cenah. Sprejemam popravila vsake vrste. Velkavrh, urar v Sezani.

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. Roma 24. Gorica št. 36 na dvorišču.

Zaloga ur in zlatanine

z lastno delavnico (225)

ALOJZIJ POVH

Flaxza Garibaldi št. 8

prej Barriera — telefon št. 3-20

— Dentist —

STANKO PERHAVEC

naznanja slav. občinstvu, da ne izvršuje več svoje prakse na trgu Goldoni št. 11

In da si v kratkem odpre svoj lastni

AMBULATORIJ (230)

Razpis natečaja.

Pri tem kupovanju je razpisna služba pisarja z mesečno plačo L 500. Prosilci morajo dokazati italijanske državljanstvo in pristojnost v kakšne občine Julijsko Benetice; vrhutega morajo poznati hrvaščino in italijansko.

Prednost imajo oni, ki se razumejo v gozdarski stroki.

Tozadevne prošnje, opremljene s spričevaji, naj se dopoljuje na županstvo do 30. novembra 1920.

VEPRINAC, 30. oktobra 1920.

Izredni komisar: ANTON GASPARICH.

Žunič & Dri — Matulje

Izvrstna istrska, dalmatinska in italijanska vlna na debelo.

Cene zmerne. (205) Cene zmerne.

JADRANSKA BANKA

Del. glav.: K 30,000,000. Rezerve K 10,000,000. Belgrad, Celje, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opuzica, Sarajevo, Split, Šibenik, Trst, Zadar, Zagreb.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posla. Sprejema vloge na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 3 1/2% a v bancogiro prometu po 4 1/2%.

Vloge, ki se imajo dvigniti samo proti predhodni odpovedi, sprejema po posebno ugodnih pogojih, ki se pogodijo od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes). Bančni prostori v Trstu se nahajajo: ul. Cassa di Risparmio, ul. S. Nicolo.

Telefon: št. 1403, 1791, 2876.

Blagajna posluje od 9 do 13.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Centralni kolodvor (Južna železnica).

Odhodi:

0'15 O. E. v Belgrad in Bukarešt skozi Sv. Peter na Krasu, Logatce, Ljubljano in Zagreb.
1'30 B. na Dunaj skozi Videm, Trbiž. (Samo v ponedeljkih, srediha in petkih.)
5'45 O. v Cervinjan skozi Bivio (Gradež).
6'00 B. v Benetke (pr. 10.05).
6'15 Pb. na Dunaj. (pr. 22'00) skozi Ljubljano in Gradež; samo v ponedeljkih, srediha in petkih.
6'35 B. v Reko skozi Nabrežino, Divačo, Sv. Peter na Krasu.
6'50 P. v Benetke (pr. 15'15) skozi Videm.
8'50 P. v Reko, Logatce, Ljubljano.
10'50 B. na Dunaj (pr. 7'05) skozi Trbiž; samo v ponedeljkih in četrtkih.
11'10 P. v Benetke (pr. 17'10) skozi Bivio, Cervinjan (Gradež).
14'25 B. v Benetke (pr. 22'00) skozi Bivio, Videm.
15'00 B. do Logatce (aveza z Reko).
15'50 O. do Logatce in druge postaje.
17'35 Pb. do Rima (pr. 12'15) skozi Cervinjan, Benetke (pr. 22'00).
17'55 Pb. do Vidma (pr. 21'15) skozi Bivio.
18'20 P. skozi Nabrežino, Sv. Peter na Krasu, Reko.
21'00 L. E. Lloyd Ekspres (vozov L. reda) na Dunaj, skozi Ljubljano, samo ob ponedeljkih.
23'00 P. v Benetke (pr. 4'42) skozi Cervinjan.
0'30 O. S. v Pariz, skozi Benetke, Milano.

Dohodi:

0'20 B. iz Benetk (od. 20'20) skozi Cervinjan, Trbiž.
3'20 B. iz Dunaja. (Samo ob srediha, petkih in nedeljah.)
7'45 O. iz Logatce, Nabrežine, Griljana.
8'15 L. E. Lloyd Ekspres iz Dunaja skozi Ljubljano. (Samo v četrtkih.)
8'35 O. iz Vidma (odh. 5'30) Gorice, Trbiž, (Cervinjan, Gradež), Griljana.
10'10 P. iz Reke, Sv. Petra na Krasu, Nabrežino, Griljana.
11'30 B. iz Benetk (odh. 6'56) (Rim-Turin) skozi Cervinjan, Bivio.
14'10 Pb. iz Rima (odh. 19'45).
16'05 B. iz Dunaja (odh. 21'20) skozi Trbiž; samo v srediha in sobotah.
16'35 B. iz Logatce, Sv. Petra, Divače.
17'00 B. iz Benetk (odh. 9'45) Vidma.
18'35 O. iz Cervinjan (odh. 16'35).
19'35 P. iz Benetk (odh. 13'50) skozi Cervinjan.
20'40 P. iz Ljubljane, Logatce, Reke, Griljana.
21'00 Oe. iz Bukarešte, Belgrada, Ljubljane, Logatce (odh. 16'30).
21'35 Pb. iz Dunaja (odh. 7'20) skozi Gradež, Ljubljano; samo v torkih, četrtkih in sobotah.
22'00 P. iz Benetk (odh. 13'20) skozi Videm, Trbiž.
22'20